

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

מרכז יצחק רבין
The Yitzhak Rabin Center

"לקחת אחריות על המילים"

פעילות לתלמידי כיתות א' - ב' לציון יום הזכרון ה-21 לרצח יצחק רבין

למורה: את הפעילות שלפניך ניתן לפרוס על פני שניים-שלושה שעורים.

מטרות הפעילות:

1. התלמידים ישוחחו על המושג אחריות בהיבטיו השונים הקשורים לחיי היומיום שלהם.
2. התלמידים יבינו את המושג אחריות בהקשר של שיח דבור.
3. התלמידים יכירו את סיפור חייו ומותו של יצחק רבין.

פעילות הכנה:

המורה יבקש מהתלמידים לקרוא עם הוריהם את שירה של אורלי בינדר "אני לוקח אחריות", (ראה מטה את הקישור)
<http://shironet.mako.co.il/artist?type=lyrics&lang=1&prfid=2421&wrkid=17819>

פעילות ביום הזכרון לרצח יצחק רבין (בכיתה):

חלק א': מהי אחריות?

- המורה ישאל את התלמידים מהי אחריות לדעתם? (על בסיס השיר שקראו בבית ועל בסיס ידע מוקדם).
- המורה ישאל את התלמידים על מה הם אחראים בבית, בכיתה, בהפסקה, עם חברים (מומלץ לכתוב את התשובות השונות על הלוח).
- המורה, יקריא את הבית הראשון ואת הפזמון של השיר "אני לוקח אחריות" ויאמר:

אחריות זה לעשות תפקיד, פעולות, דברים, באופן עצמאי, מא' ועד ת', כלומר; במלואם.

חלק ב': מגלים אחריות למעשים ולמילים

המורה יאמר השפה שלנו מורכבת מאינספור מילים. מילים הן הדרך בה אנו מתקשרים עם כל הסובבים אותנו. באמצעות המילים אנחנו מביעים; רגשות, מחשבות, אמונות ואפילו צרכים, חששות וקשיים. המילים מאפשרות לנו לתת מחמאות, לתאר כמה אנחנו אוהבים את ההורים, את החברים, את המשפחה כולה. מילים מחברות בינינו לבין האחר.

- המורה יערוך עם התלמידים רשימת מילים טובות ורשימת מילים פוגעות ותרשום אותן על הלוח.
- התלמידים יעתיקו את המילים הטובות ואת המילים הפוגעות בטבלה, ויצרפו לכל מילה את הרגש שהוא מרגיש כאשר נאמרת לו המילה.
- על התלמידים לכתוב בטבלה (נספח מספר 1) בעזרת המורה חמש מילים טובות וחמש מילים פוגעות.
- כל תלמיד יזהה את הרגש שהוא מרגיש כאשר נאמרת לו כל אחת מהמילים (התלמיד יגזור מדף הרגשות - נספח מספר 2, את הפרצוף המבטא את אותו רגש וידביק אותו לצד כל מילה).
- המורה יבקש מהתלמידים לשתף את הכיתה בתוצרי עבודתם.

המורה יסכם:

מילים הן הדרך שלנו ליצור קשר זה עם זה, באמצעותן אנו משקפים רגשות, עמדות, מחשבות עם זולתנו. כבר לפני שנים רבות נאמר:

”אל תעשה לחברך מה ששנא עליך”

”יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך”

פתגמים אלה, ממחישים, את הצורך להתנהל באחריות גם תוך כדי שיחה.

חלק ג: הצגת הכרזה שעוצבה לציון יום הזיכרון ה-21 לרצח יצחק רבין

את הפעילות הבאה מומלץ לעשות כשהילדים יושבים במעגל ומתקיים שיח ודיון.

המורה יפתח בדברים הבאים¹:

במוצאי שבת, י"ב בחשוון תשנ"ו (4.11.1995), נרצח ראש ממשלת ישראל יצחק רבין, בתום עצרת שנערכה בכיכר מלכי ישראל בתל-אביב, לימים תיקרא הכיכר "כיכר רבין".
אבל כבד ירד על עם ישראל בארץ ובתפוצות עם היוודע דבר הרצח. ארונו של רבין הוצב ברחבת הכנסת למשך שלושה ימים, ועשרות אלפי אנשים, מהארץ ומהעולם, חלקו לו כבוד אחרון בעוברים על פני הארון. לרחבת הכנסת, כמו גם לכיכר שבה אירע הרצח הגיעו המונים: החברה הישראלית כולה ביכתה את יצחק רבין בכי כפול - בכי על האיש עצמו ובכי על ראש ממשלת ישראל שנרצח.
את יצחק רבין - יליד ירושלים, בוגר בית הספר החקלאי "כדורי", מפקד בפלמ"ח, הרמטכ"ל השביעי של צה"ל וראש ממשלת ישראל - רצח יהודי בשל התנגדותו למהלך מדיני אותו ביקש להוביל יצחק רבין ז"ל.
אנחנו חייבים לזכור כי יש בינינו דעות שונות ואי-הסכמה בחלק מהנושאים. אך כמו במשפחה, לעולם אנו אחים ואוהבים. חשוב שנעביר מסרים זה לזה, בצורה מכבדת, רגישה ואוהבת.

- המורה יניח במרכז המעגל את הכרזה שעוצבה לציון 21 שנים לרצח יצחק רבין.
- המורה יסביר לתלמידים שכרזה זו עוצבה במיוחד לציון יום הזכרון הנוכחי לרצח יצחק רבין
- המורה יבקש מהתלמידים להביע מחשבות, רגשות ואסוציאציות העולים בהם לאור הכרזה.

נושאים לדיון:

- מה אנחנו רואים בכרזה? (להתייחס לכותרות, לצבעים, למגנטים וכו')
- אילו צבעים מופיעים בכרזה?
- מה כתוב בכרזה?
- האם הכרזה מזכירה לכם פעילות שעשינו?
- אילו מילים עלולות להפריד בינינו? אילו מילים יכולות לחבר ביננו?
- מה הקשר בין אחריות למילים?
- מדוע לדעתכם יוצרי הכרזה השתמשו במגנטים של אותיות? למורה: ניתן לשאול מי משתמש במגנטים כאלו? באילו סיטואציות? חשוב להעביר את המסר שמגנטים משמשים גם למשחק, בעיקר לילדים צעירים אולם חשוב לזכור כי מילים הן לא משחק, יש להתנהל איתן באחריות).

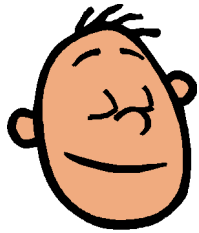
1. לחילופין המורה יקרין את הסרט של בריינפופ על יצחק רבין

נספח 1

איך מילים גורמות לי להרגיש

גורמת לי להרגיש	מילה פוגעת	גורמת לי להרגיש	מילה טובה

נספח 2
דף רגשות

נ'נוח

פ'גוע

נ'רגש

מ'רוצה

ש'מה

נ'בוך

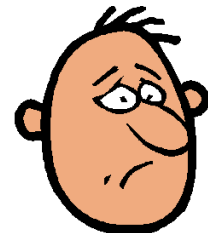
מ'אושר

ה'ושט

ע'צוב

מ'אוכזב